

ΤΕΧΝΕΣ

Ο Χάιμε Γκαρσία Μάρκες μιλά στον ΕΤ.Κ για τη σχέση του με το διάσημο νομπελίστα συγγραφέα και το έργο του

Ο αδελφός μου ο Γκαμπριέλ

Του ΚΩΣΤΑ ΠΛΙΑΚΟΥ

Με τον Γκαμπίτο έχουμε μεγάλη διαφορά ηλικίας. Μπορεί σαν παιδί να μην τον είχα συχνά κοντά μου, για την οικογένεια όμως ήταν πάντα η πιο όμορφη στιγμή όταν συζητούσαμε τις εμπειρίες που μας διηγούνταν από την Μπογκοτά όπου ζούσε. Ο Χάιμε Γκαρσία Μάρκες μιλάει με πάθος για το μεγαλύτερο κατά 13 χρόνια αδελφό του, Γκαμπριέλ, και χαρακτηρίζει τον εαυτό του «Γκαμπιτέρο», σε ελεύθερη μετάφραση «φανατικό θαυμαστή του».

Ξεκίνησε ως πολιτικός μηχανικός, αλλά κατέληξε τελικά κι αυτός να ασχοληθεί με το γραπτό λόγο. Όπως χαριτολογώντας τον αποκαλεί η κόρη του, έγινε «πολιτιστικός μηχανικός» και τώρα διευθύνει υπό την καθοδήγηση του Γκαμπριέλ το Ινστιτούτο Νέας Δημοσιογραφίας στην Καρταχένα της Κολομβίας.

«Θυμάμαι σαν τώρα όταν δημοσιεύτηκε "Η τρίτη παραίτηση", το πρώτο διήγημα του Γκάμπο» θα εξομολογηθεί στον ΕΤ.Κ. «Ήταν το 1947. Τότε ζούσαμε στο Σούκρε και τον είδα να έρχεται τραγουδώντας. Τις ημέρες που έμεινε μαζί μας καθόταν με τον αδελφό μας Ελίγιο, που έπαιζε κιθάρα, και σκάρωναν τραγούδια. Το βράδυ έβγαιναν κι έκαναν καντάδες».

Δεν βλέπονται πολύ συχνά, αλλά μιλούν στο τηλέφωνο σχεδόν καθημερινά. Τι συζητούν; «Τα ίδια που συζητάμε εδώ και τόσες δεκαετίες, για τη δουλειά του, το Ινστιτούτο μας και φυσικά την οικογένεια». Κάποτε θα πει: «Η οικογένεια Μάρκες είναι σαν φυλή, με σημείο αναφοράς τη μητέρα. Τώρα τελευταία ασχολούμαστε με το εργαστήριο δημοσιογραφίας

που θα ξεκινήσουμε στις αρχές Δεκέμβρη στη γενέτειρά μας, την Αρακάτα».

Σήμερα γράφει; «Πάντα γράφει, αλλά όχι κάτι συγκεκριμένο. Περισσότερο σκόρπιες ιδέες, τις οποίες σταδιακά ξεκαθαρίζει και αναπτύσσει». Ο μεγάλος νομπελίστας έχει μια ιδιαίτερη αγάπη για τον κινηματογράφο. Εγραψε σενάρια, παρακολούθησε μαθήματα κινηματογράφου στην Ιταλία και ήταν ο ιδρυτής της Διεθνούς Σχολής Κινηματογράφου της Αβάνας στην Κούβα. Πώς νιώθει όμως όταν βλέπει τα έργα του στο σινεμά; «Μεγάλη χαρά. Νιώθει ιδιαίτερη συγκίνηση όταν βλέπει ότι ο κόσμος δείχνει ενδιαφέρον για τα έργα του. Όσο για τον "Ερωτα στα χρόνια της χολέρας", ένα από τα σημαντικότερα βιβλία του, που σύντομα θα βγει στις αίθουσες, είδε την ταινία πριν από λίγο καιρό και σας διαβεβαιώ ότι ενθουσιάστηκε».

Η μεγάλη του ανησυχία και προσδοκία όμως δεν έχει να κάνει με τη δουλειά του.

«Η μεγαλύτερη επιθυμία του αδελφού μου είναι να επανέλθει η ειρήνη στη χώρα μας, που μαστίζεται εδώ και δεκαετίες από τον εμφύλιο». Αλλωστε, έχει προσπαθήσει πολύ και ο ίδιος γι' αυτό. Όσο για την πολιτική κατάσταση στη Λατινική Αμερική, που δείχνει να αλλάζει όχι πια με τη δύναμη των όπλων αλλά μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες, «είναι ενθουσιασμένος αλλά, όπως όλοι μας, περιμένει κι αυτός τα αποτελέσματα αυτής της στροφής και ελπίζει. Αν τον είχες μπροστά σου, θα σου έλεγε ότι "οι γενιές που είναι καταδικασμένες σε εκατό χρόνια μοναξιάς τώρα πλέον έχουν μια δεύτερη ευκαιρία πάνω στη Γη"».

Ο Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες με μέλη της οικογένειάς του και την κριτική επιτροπή των λογοτεχνικών βραβείων PLANETA / Seix Barral, που δίνονται κάθε χρόνο με την οικονομική στήριξη του Ινστιτούτου Νέας Δημοσιογραφίας. Αριστερά, δίπλα από το συγγραφέα, η σύζυγός του Μερσέδες Μπάρτσα και όρθιος πρώτος από αριστερά ο αδελφός του, Χάιμε.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΠΑΝΟΣ

ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΚΟΛΟΜΒΙΑΣ

Η περίπτωση του Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες, όπως και άλλων καλλιτεχνών που είναι κορυφαίοι στον τομέα τους -αρκεί να αναφέρουμε τον Μποτέρο και τη Σακίρα- είναι ο καθρέπτης της ψυχής της Κολομβίας. Ο πολιτισμός είναι η τροφή των Κολομβιανών, οι οποίοι αγαπούν με πάθος την Ελλάδα και τους Έλληνες κλασικούς. Κάτι που ελάχιστοι Έλληνες γνωρίζουν είναι ότι το δεύτερο όνομα της πρωτεύουσας Μπογκοτά είναι «Αθήνα της Λατινικής Αμερικής», λόγω των πολλών πανεπιστημίων της, των βιβλιοθηκών της και των εκατοντάδων πολιτιστικών

εκδηλώσεων που φιλοξενεί κάθε χρόνο.

Η Κολομβία είναι μια χώρα με 42 εκατομμύρια κατοίκους και από αυτούς μόνο το ένα τοις χιλίοις ασχολείται με όλα αυτά που έχουν δημιουργήσει αυτή την κακή φήμη για τη χώρα.

Η πραγματική Κολομβία όμως είναι άλλη. Είναι μια χώρα φιλόξενη, όμορφη, γεμάτη αγάπη και πάθος για τη ζωή. Και ο Μάρκες αντιπροσωπεύει ακριβώς αυτή την Κολομβία. Μεγαλύτερη απόδειξη το ίδιο του το έργο.

Ο Γιώργος Σπανός είναι επίτιμος πρόξενος της Κολομβίας στην Ελλάδα.